

Воробйова С. С.,
здобувач вищої освіти
Науковий керівник: Лівандовська О. А.,
асистент кафедри менеджменту та маркетингу
Миколаївський національний аграрний університет,
м. Миколаїв

СТРАТЕГІЇ ТА ІНСТРУМЕНТИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВ В УМОВАХ ГЛОБАЛЬНОЇ НЕСТАБІЛЬНОСТІ

У сучасному світі ділова активність підприємств стикається з глобальною нестабільністю, яка містить ризики фінансових криз, змін валютних курсів, геополітичні конфлікти, природні катастрофи та інші фактори. Ця нестабільність створює виклики для забезпечення фінансово-економічної безпеки підприємств. Зіткнувшись з такою нестабільною ситуацією, підприємствам необхідно розробляти та впроваджувати ефективні стратегії та інструменти для забезпечення фінансово-економічної стабільності.

Фінансова безпека підприємств, організацій та об'єднань відіграє важливу роль у системі економічної безпеки, оскільки впливає на всі сфери їхньої діяльності. Фінансова безпека є необхідною складовою фінансового управління і повинна бути втілена через впровадження стратегічних та тактичних заходів, які відповідають сучасним умовам господарювання. У науковій літературі, присвяченій фінансовій безпеці суб'єктів господарювання, існує багато визначень цього поняття. Серед ключових критеріїв визначення сутності фінансової безпеки підприємства можна виділити стратегічний, ресурсний і функціональний аспекти [1].

Стратегія забезпечення фінансово-економічної безпеки підприємства може бути сформована як модель дій та інструментів, призначених для забезпечення стабільного рівня економічної та фінансової безпеки шляхом використання різних підходів, методів, функцій, принципів, програмного та ресурсного забезпечення. Ця стратегія враховує взаємодію зі стратегією розвитку підприємства, системою управління та механізмами, які гарантують відновлення, підвищення та підтримання рівня фінансово-економічної безпеки. Вона спрямована на уникнення кризових ситуацій, нейтралізацію впливу факторів, загроз та ризиків, які можуть виникнути протягом короткого та довгострокового періоду. Ця стратегія допомагає досягти економічного та фінансового розвитку, економічної стійкості та збалансованості підприємства. Основними стратегіями забезпечення фінансово-економічної безпеки підприємств є:

- стратегія диверсифікації – передбачає розширення ділової активності в різних галузях і секторах економіки, мінімізуючи ризики, пов'язані з концентрацією в одній галузі або регіоні;

- стратегія оптимізації – передбачає підвищення ефективності використання ресурсів підприємства, що дозволяє підвищити його стійкість до зовнішніх потрясінь;

- стратегія адаптації – містить розробку та реалізацію заходів, спрямованих на пристосування підприємства до змін у зовнішньому середовищі.

Один із способів, яким вітчизняні підприємства можуть створювати стратегію розвитку в умовах невигідного економічного оточення, полягає в використанні SWOT-аналізу. Процес стратегічного планування за допомогою SWOT-аналізу включає в себе кілька етапів: спочатку визначаються критерії успіху і визначаються можливості та загрози, які можуть вплинути на майбутню діяльність підприємства. Потім проводиться аналіз сильних і слабких сторін підприємства, при цьому враховується рівень розвитку конкурентів. На основі цього аналізу формуються пропозиції. Далі обговорюється необхідність та можливі наслідки прийнятих заходів. Після чого розробляється обрана стратегія, яка може бути впроваджена негайно або відкладено. Завершується процес контролем та оцінкою результатів [2].

Інструменти забезпечення фінансово-економічної безпеки підприємств є невід'ємною частиною стратегічного управління фінансами та діяльністю підприємства загалом. В умовах глобальної нестабільності та загроз з боку фінансових ризиків, їх правильний вибір та ефективне використання може суттєво підвищити фінансову стійкість та безпеку підприємства. Основними інструментами забезпечення фінансово-економічної стабільності підприємств є: фінансовий аналіз та фінансовий менеджмент, включаючи фінансове планування і прогнозування, бюджетування, ризик-менеджмент.

Ці інструменти в поєднанні зі стратегічним плануванням можуть допомогти підприємствам забезпечити фінансово-економічну безпеку та ефективно управляти фінансовими ризиками в умовах глобальної нестабільності.

Дослідження стратегій та інструментів забезпечення фінансово-економічної безпеки підприємств є важливим завданням в умовах глобальної нестабільності для сучасних бізнес-підприємств. Розуміючи фінансові ризики та розробляючи відповідні стратегії та інструменти, бізнес може залишатися стійким та конкурентоспроможним в умовах глобальної нестабільності.

Отже, аналізуючи фінансові ризики, використовуючи різні стратегії для забезпечення фінансової стійкості та інтегруючи інструменти фінансового контролю та моніторингу, допоможуть підприємствам уникнути серйозних фінансових проблем.

Список використаних джерел

1. Бондарчук Н. Сутність фінансово-економічної безпеки підприємства та необхідність її забезпечення. *Ефективна економіка*. 2016. №11 URL: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1∓z=5409> (дата звернення: 04.11.2023).
2. Petriaieva Z. Ensuring the financial and economic security of the strategic development of the enterprise. *Young Scientist*. 2019. Vol. 10, no. 74. URL: <https://doi.org/10.32839/2304-5809/2019-10-74-72> (date of access: 04.11.2023).